

Hid...

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések ár szabás szerint vételnek fel.

II. évfolyam. 64. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Kedd, március 18.

Megjegyzések

az utolsó napok eseményeire.

Irta: gróf Apponyi Albert.

Az új házszabály csak szaporítása annak a sok papirnak, amely a múlt évi június hó 4-ike óta makulaturának főlhalmozódott. Még formai érvényessége is kétségbe vonható, de a helyes parlamenti eljárás szempontjából példátlan és valóban kritikán alóli dolog, hogy házszabályt csináljanak az ellenzék közreműködése nélkül. A házszabály a többségi abszolútizmusnak korlátja, a kisebbség jogainak és működési szabadságának biztosítója, merő képtelenség, hogy a többség azt egymagában alkossa meg.

Meg is alkotta aképen, hogy minden féket eldobott, mely önkényuralma elfajulását gátelháta volna. Bizonyos házszabály módosítást az általános szabazati jog alapjára fektetett választói reformmal kapcsolatosan az ellenzék is szükségesnek tart, de ilyen semmiféle választójoggal kapcsolatosan sem fogadhatna el.

A házszabálymódosítással kapcsolatosan emlegették gróf Tisza István távozását is az elnöki székéből. Hivatkoznak a hír terjesztői saját kijelentéseire, melyek szerint a „parlamenti rend helyreállítása és biztosítása”, valamint az ő szájaize szerinti választójog megalkotása után elmondhatja, hogy „nem élt hiába.” Szinte részvélet kelt a szinvakságnak az a foka, mely az ország politikai és társadalmi életének teljes feldulását, a karhatalom állandósítását a parlamentben, az elnöki tekintély teljes megsemmisülését és az állandó aggodalmat, mely a képviselőház minden

üléséhez fűződik, „rendcsinálásnak” nézi és nevezi. Tisza távozás az elnöki székéből ma már egymagában ezeken az állapotokon nem segíthet.

Ha új szellem, ha az övével teljesen ellentétes felfogás jut ott érvényre, akkor enyhülne a helyzet, de akkor a mostani párturalom egy pillanatig sem volna fönntartható. Mert akkor a Tiszára összes cselekedeteinek reparációja, az összes törvénytelenések és hebehurgya alkotások elejtése következne be, mint az új éra első követelménye. Ámde ha erre nincs kilátás, ha más név alatt Tisza István gróf elnöki rendszere folytatódna, még akkor távozás csak neki hozna könnyebbülést, de a politikai helyzet szempontjából teljesen közömbös volna.

Egyáltalán nem szabad elfelejteni, hogy ma már nem tartunk ott, ahol közvetlenül június 4-ike után tartottunk. Akkor Tisza és Lukács távozásával és egy, a jogfolytonosság elvét megóvó formulával helyre lehetett volna állítani a rendes parlamenti állapotokat. De azóta felhalmozódtak a gyűlöletes dolgok, a jogi és erkölcsi sérelmek, ma nem egyes emberekről van szó, hanem egy egész rendszerről, nemcsak jogi, hanem erkölcsi reparációról is.

Szeretném tudni, hogy van-e még egy ország a földön, ahol a többség eredetére is homályt borítunk olyan vádanyaggal, aminő a Magyar Banktól a pártkasszába befolyt pénzek tekintetében komoly férfiak által emeltetett, tisztázatlanul hagyassék? Akik vádolnak, azok mindenáron a bizonyításhoz akarnak jutni, följajánlják azt minden képzethető fórum előtt. A kormány pedig, amelyet a vád érint, mindent elkövet, hogy a bizonyítást elkerülje, hogy a világosságot kizárja, Biróság előtt a kormány megbizottja az ügyesség, a bizonyítást mellőzni kéri — mert az ügy a parlament elé tartozik, a parlamentben (lásd Lukácsnak utolsó förendiházi nyilatkozatát) minden vizsgá-

latot ellenez, mert az ügy a — bíróság előtt van.

Nekünk így is jó lehet, mert a futás a világosság elöl — legyenő a bevállással. De mit szóljunk ahhoz, hogy a többség, amely eredetének legitimitásában erősen érintve van, ezt a bujósdit elősegíti vagy legalább eltűri!

Látnivaló már ebből is, hogy a június 4-ikén megindult válság mindig szélesebb körökre terjed, mindig nagyobb problémákat állít elénkbe, mindig súlyosabb feladatokat ró reánk. Azért ne is várjuk a helyzet jobbra fordulását valami deus ex machinaszerű eseménytől, hanem legyünk elkészülve türelmes, kitartó munkára, valóban nemzeti munkára: a nemzeti ujjaszületés eszközlése, a nemzeti demokrácia hatalmával.

Kossuth Lajos halála.

Tizenkilencedik évforduló.

Március huszadján lesz tizenkilencedik évfordulója Kossuth Lajos halálának. A nemzeti szellem felrebben ilyenkor mélységes élméből és a nagy idők léngjának heve átvilan néhány percre ennek a punakor sivar nemzedékének lelkén.

Kossuth Lajos az erély, a bátorság, elszentség, a hősies akaratörő megtestesülése volt. Ha katona lett volna, az ő léngszével, esodélatos teremő géniuszával és lelkesíteni tudásával a végsőig tudta volna fanatizálni a nemzeti hadsereget és bekövetkezhetett volna az a történelmi idő, hogy ismét a magyar lett volna ur Bécsben mint Mátjés király idejében.

De mésként fordult a kocka, elveszett a tenger véréldozat. Am mégsem onlott hiába, mert a negyvennyolcas törvények diadalmasan emelkedtek ki a vérözönből és Kossuth Lajos nagysága egyre nőtt mint a telenk rohanó üstökösnek léngja.

A „Pikszádi” Gyógy-ásványvíz természetes

vegyi alkatrészeinél fogva a legjelesebb Gyógyhatása föllülmulja a hasonösszetelű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmakból paratlan. Az idei termései savanyu borral vegyitve kellemes ital. Kapható mindenütt. Árjegyzék kérésre küld a PIKSIÉNYI ÉRTÉKELŐDŐ ISZÁRTÓSÁGA.

Vizvezetékek

csatornázás, központú futásokat szakkerü kivételben, jótállás mellett — lerajzolat és költségvetési ábrákkal készre. Házak évi jókarban tartását cseké y díjazást evágyom.

Gyenes Antal és Miklós-utca 29 sz.

És minél nagyobb a nemzeti elernyedés, minél szorosabbra húzzák a magyar nyakán azt az övet, aminek a láncaát Bécsből rángatják, annál mélyebben érezzük, hogy csak az az ut vezet a nemzet boldogságához, amit egykor Kossuth Lajos választott.

Debreczen közönsége ünnepeljen tehát Kossuth Lajos halálának évfordulóján, ő nem ismert társadalmi osztályokat és egyforma szeretettel ölelte szívére a haza minden hű fiát.

Jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi bizottság 1913. évi március hó 18-án, délután 3 órakor a városháza kis tanácstermében ülést tart a következő tárgysorozattal:

Közlekedésügyi bizottsági javaslat a Debreczen-Nyírbátorj. h. é. vasút kérelmére, melyben a Nyíradony-Nyírbátek h. é. vasút építéséhez törzsrésztvény hozzájárulását kéri.

Tanácsi előterjesztés a 17000.0000 nagykölcson időközi kamatai ügyében.

A Homokkert-u. 73. sz. ház megvételének ügye.

A Boldogfalva-u. 16. sz. ház megvételének ügye.

Főügyészi jelentés a Törzs és Ormai cég által a város ellen indított perben.

Földmivvelésügyi miniszteri leirat a Hortobágyon területe Hvert öntöző csatornák ügyében.

A városi téglá- és cserép-gyár felügyelő bizottságának előterjesztése új körkémence felépítése tárgyában.

Alföldi Téglá- és Agyagipar r.-t. és a Czeizing-telepi lakosok kérvénye a gyár illetve a telephez vezető út kikövezéséhez megajánlott hozzájárulás tárgyában.

A Debreczeni Első Takarékpénztár előterjesztése a Csanak Jenő haszonbérleti bérleti kauciója ügyében hozott közgyűlési határozat ellen.

Sáska Imre és neje felebbezése telekváltás díjat megállapító tanácsi határozat ellen. Egyéb esetleges folyó ügyek.

Hazafias ünnepi beszéd.

Irta és előadta a debreczeni kereskedelmi ifjak delkőrének március 15-én tartott ünnepélyén: dr. **Király Péter.**

Ünnepelő közönség!

Egy nemzet, egy millióból álló erkölcsi tekintély, éppen úgy, mint egyetlen ember: keletkezik, (megalakul), vszontagságos életpályáját megfutja hivatását, rendeltetését jól vagy rosszul betölti és azután — meghal. Ezt a sorsot fizikailag minden nemzetnek el kell viselni; így követeli ezt a természet örök törvénye: a leghatalmasabb és legkérelmezhetőbb törvény ezen a világon.

A magyar nemzet származása, (megalakulása) évszázados szereplése: fényes, dicső és felejthetetlen. Aranybetűkkel írta fel ezt a történet könyvébe az Emlékezet... Az Emlékezet, a jelen kor keserű féjdalmainak ez a hatalmas gyógyító mestere, a magyar nemzetnek egyedül vigasztaló szelleme. Ugyan mi vigasztalót és lélekemelőt találhatunk e sívár jelenben? Hiszen ma sem szellemi, sem anyagi téren nem láthatunk egyetlen hitvány leköltöttségű, földponéba alázó szolgásgégnél.

Tulajdon házainkban nem vagyunk gazdák, hanem vagyunk magas bérfizetésre kötelezett — lakók. Tulajdon földjeinkben nem vagyunk szabad polgárok, hanem vagyunk becsületlenül leigázott rabszolgák. Soha megcsüggenitőbb és embertelenebb szolgajármót nem viselt a magyar nemzet mint ma.

Politikai függetlenségünket alávaló osztrák

Lázár vértanu özvegyének két levele.

Közlő: Noszlopy Tivadar.

Ezt a két levelet Lázár Vilmosnak, az aradi vértanuk egyikének özvegye, Reviczky Mária írta, a Nagygéresen lakó Mészáros József nejehez. Egy Borbálához, ki még most is él és a Bodrogközön lakik. Mészárosok akkor még nagybirtokosok voltak, de mint sok más ősi birtok elkötyavályelődött, úgy ők is elvesztették ősi birtokukat. A két eredeti levél jelenleg Chonthos Agnes hajdunéni tanítónőnek, anyagi fégon özvegy Mészáros Józsefné unokájának birtokában van. A vértanu özvegye Bodrogközön, Nagyszőlős községben, az ugynevezett báró Reviczky-féle «Fellegvár»-ban lakott nagy inségben, mindig küzdve az anyagi gondokkal. Nevezett Mészárosné és dr. Löcherer (Leherer) támogatták «kölcson»-összegekkel. Lát-szik is a két levélből, mily nagy bizalommal viseltetett és milyen szoros barátságban állott a két családdal.

N.-Rozvány, 13/11. 1859.

Szeretett kedves Birim! Imre egy rész hirtel hagyott itt, a Józsi számára, melyet most küldhetek csak, mivel a léböm miatt, még csak inni sem lehetett, sőt e pár sor igen kiféraszt. Egy levelet, Leherernek szólót is idezárok, — kérlek add át neki s kérdi, teljesítse kérésem, igen, igen leköltöztetek velem. Nénéd, Józsi csokolom, ölelem veled együtt. Isten veled, még egyszer ölel lelkéből szerető anyai barátnéd: Mária.

Fellegvár, 16/1. 1860.

Szeretett kedves Birim! Ma honánk két-éves s én, ezen rézm nézve ünnepnapon, kénytelen vagyok egy igen nagy-kéréssel hozzád folyamodni, melyet, úgy hiszem, hogy minden erőt reá fordítva, nem is tagadsz meg tőlem. E kéréssem abból áll, kövess el mindent, kedves Birikém, hogy nekem ma, vagy holnap, ha többet nem is, három vagy

négyszáz osztrák forintokat kicsinézni. Mert őszinte vagyok irántad mindig s úgy most is, egy ízetésem van sürgős, miből rém okvetlenül kellemetlenség jönné. Azért, ugy-e, kedves Birikém, megfelelsz bizalmamnak? s megszerzed a kért összeget, úgy is én csak benned bízom hiszen kívüled alig van, ki helyzetem, szenvedéseim jobban tudja s fölfogja mint te. Józsid, Nénéd csokolva, téged ölelve, vagyok lelkéből szerető Mária.

U. i. Ma már 5 napja, hogy újra fekszem, e levél csak köztünk maradjon, kik értjük egymást.

Mánuel ekszkirály magyar históriát tanul.

A kedves és elegáns Mánuel király, akinek Gaby Deslis-szel való viszonya egy koronába került, nagyon megjavult és megkomolyodott az utóbbi esztendőkből. Most, hogy a számuizott királyok szomorú sorsát éli, egyik európai udvarból a másikba vándorol és uralkodó nagybácsik, nagynénik apanaszából vásárolja a laktopénjait most végre megszűnt könnyelmű ifju lenni. Az ekszkirály érdeklődni kezd a könyvek iránt: az ekszkirály tanul. Ezidőszertint éppen a magyar história lapjait forgatja és bizonyára fűdédmas szívvvel állapítja meg, hogy ez az ország sokkal hűségesebb volt a Habsburg urakhoz, mint Portugália az ő családjához. Abban, hogy az ifju és márs számuizott király a magyar történelemmel toglalkozik, része van egy rokonszenves kitűnő fiatal mégnásnak, Batthyány Gyula grófnak.

Az eset előzményei Mánuel királyi bécsi látogatásával függnek össze. Az ekszkirályt vendégül látta I. önyag Stefánia grófnő egy pazar ebéden és a csekely számu, valogatottan előkelő urak között megjelent Batthyány Gyula gróf is. Az ekszkirály és az ifju gróf hamarosan barátságot kötöttek és későbbben is többször találkoztak. Mánuel élenken érdeklődött a magyar viszonyok iránt és mikor az

Erőnek, vitészségnek és szabadságnak szülőanyja: az egyetértés és összetartás. Gyöngeségnek, gyűvaságnak és szolgaságnak szülőanyja: a meghasonlás és széthuzás. Nagyon bölcsen és igazán mondja Fallmajerer a híres német író, hogy: «A etrmészet örök törvényei szerint: az erő a gyöngeség felett, az egyetértés a meghasonlás felett, s a bátorság és vitészség a gyűvaság felett mindig győzelmet arat.»

Ez a mai kor lealzó és megcsüggenítő reánk s a mai társadalmi és politikai viszonyok a józan és becsületes kritikát csak retetni tudják, de kijálatni nem!

Hagyjuk itt egy kevés időre a sívár jelenet, mely megvetésnél s gúnyál egyebet úgy sem érdemel. Emelkedjünk fel a hálás kegyelet szárnyain és az emlékezet lélekemelő szárny csapásaival szálljunk vissza a múltba s fűrészsztük le ott magunkról régi dicsőségünk kristályvizével a jelennek földhöz bilincselő nevezponát. Hadd frissüljön és pezsdüljön föl ereinkben a vér, villanjon át rajtunk egy isteni szikra szellemüljünk át a mai nagy ünnepnapon s tegyük erő, megszeghetetlen fogadást, hogy ősemikhez erényben, vitészségben, igazságban, hazaszeretethben méltók leszünk; azokhoz a nagy őskökhöz, akik minden körülmények közt jobban tudták szeretni hazájukat, mint gyűlölni ellenségeiket... azokhoz az őskökhöz, kiket a költő még fogyatkozásuk miatt sem tud elismerés és tisztelet nélkül szemrehányással illetni, amikor azt mondja róluk, hogy:

«Kevéssel volt bűnöknel több erényük,
Mely az apékról a fiakra szállt,

Hidny:

ifjú gróf sok mindent elmondott erről a szép darab földről, szívére kötötte Batthyány Gyulának, hogy küldjön neki egy magyar történelmi könyvet.

Akik beszéltek a szemüött királlyal, mind elragadtatással emlékeznek meg róla és az a véleményük, hogy művelt, sokat olvasott, tanult fiatal ember, aki nem szeszélyből, hanem komoly érdeklődés okából kért magyar történelmi könyvet. Tekintve, hogy az ekszkirály nem tud magyarul, a kitűnő magyar gróf német nyelvű, de magyar szellemben megírt történelmet keresett. Végül is, miután ilyen könyv nagyon kevés van kénytelen volt egy pár egészen egyszerű iskolai tankönyvet elküldeni. Mánuel, aki magyar környezetben is többször kijelentette hogy törhetetlenül hisz abban, hogy visszakéri trónjára, már kézhez kapta a magyar történelmet és elmerüléssel tanulmányozza népünk sorsa változását. Vajon milyen tanulságokat von le ezer év katasztrófáiból és diadalaiból a szegény szemüött király?

IRODALOM.

Nagy dolog a háború. Ezzel a címmel jelent meg Diplomata legújabb kötete, amelynek illusztrációját Garay Akos sok ügyességgel végezte. Az író egy kis vázlatos mese keretében tulajdonképpen a huszáreletet festi, a mindenkit érdeklő, feltétlenül érdekes katonaeletet, amelynek a maga poézise is megvan. Diplomata az ő alakjait ezuttal a boszniai okkupáció keretén belül rajzolja nagy vonásokkal szólva erről az expedícióról, amely sok magyar katonát életébe került. A szerző, mint minden egyes munkájában ebben is ragyogtatja talentumát, amely a nagyközönség érdeklődését már régen felkeltette és amelynek izmosodását is megállapíthatjuk. Könyvének egyik legnagyobb előnye abból áll, hogy minden sora olvastatja magát, arra bírva azokat, akik a munkát a kezükbe veszik, hogy egytől egyig végig fussák. Az különben hogy az érdeklődést mindig éden tartja azért is természetes, mert hemzsegekben-

ne a huszáreletet jellemző kedves apróságok, amelyeknek olykor-olykor irrapás hatásuk van. A cselekménybe beillesztett kisebb-nagyobb, de általában új anekdoták, komikus jelenetek és színes leírások gyors egymásutánban következnek. Egyes csataképek szintén a legközvetlenebbül hatnak, amelyekhez az illusztrációk jellegzetesen simulnak. Ha még megerlíthetjük, hogy az író egyes megjegyzései igaz magyaros érzésről tesznek bizonyosságot minden habozás nélküli ide jegyezhetjük, hogy ez a regényes rajz amely a nakiidején a Pesti Hírlap hasábjain látott napvilágot, egyike legjobb szépirodalmi alkotásainknak. Azt pedig talán szükségtelen is ide jegyezni, hogy a Légrády Testvérek műintézetéből kikerült munka nemcsak díszes, hanem jelzős kiállítású is, így a díszművek sorában is helyet kérhet. Minden nagyobb könyvkereskedésben kapható színes címláblájú kötetnek 5 korona az ára.

Színház.

1913. március 17-én, hétfőn, bérletszünetben, Szoyer Ilonka és Pázmán Ferencz, a budapesti Népepera művészeinek vendégtellettével

TENGERESZ KATÓ.

Operette 3 felvonásban.

Hét műsor:

Hétfőn: Szoyer Ilonka és Pázmán Ferencz, a budapesti Népepera művészeinek vendégtellettével. Tengerész Kató, operette.

Kedden, A) bérletszünetben: Farkas, játék.

Szerdén bérletszünetben: Szoyer Ilonka és Pázmán Ferencz vendégtellettével: Lila dominó, operette.

Csütörtökön bérletszünetben: Szoyer Ilonka és Pázmán Ferencz vendégtellettével: Bőrégér, operette.

Nagypénteken és Nagyszombaton nincs előadás.

Rényi Laura búcsujátéka. A debreczeni közönség régi, dédelgetett kedvence, az öökifjú Rényi Laura búcsuzkodott el vasárnap este Debreczen város színházlátogató publikumától és a színpadtól, mivel a nagy művész nő nyugalmába vonul. Most búcsuzási körútján van, hogy elköszönjön mindazoktól a városoktól, amelyeknek valaha kedvence volt. Ezen búcsuzkodási körútján ejtette utba Debreczent is, amelyhez sok siker és sok ünnepelés melege fűz. A búcsujátékra már régen készülődött a város közönsége, hogy minél feledhetlenebbé tegyék Debreczent a nagy művész nő előtt, aki itteni utolsó fellépésére egyik briliáns szerepét, a «Cigánybáró» Szanliját választotta. A színházat zsurolásig megtöltő közönség minden egyes énekszám után valóságos ünnepelte a nagy művésznőt, aki hálásan mosolyogva köszöntö meg az ovációkat. Elragadó játékművészetével és frissen, údén csengő hangjával mindenkit magával ragadott, úgy hogy vége-hossza nem volt az ünnepelésnek. Ugy játékaról, mint hangjáról mi is csak a legteljesebb elismerés hangján szólhatunk. A nagy művész nő teljesen kiérdemelte a közönség szeretetét, a tapsokat, az ünnepelést és azokat a koszorukat, melyeket művészi játékának elismerésül kapott. Maga a város is leróta halálját egy koszoru alakjában a művész nő iránt, amiért ilyen lelkes forró estét szerzett a közönségnek. Csak azt sajnálta mindenki és sajnáljuk mi is, hogy utoljára gyönyörködhattunk művészetében és szívhez szóló szép hangjában. Rényi Laurának méltó partnere volt Falussy István, aki szintén igen sok tapsot kapott. Jól jétszott még a betegségből felépült Csanády Irma is.

s'pos.

SZÍNHÁZI HIREK.

M. Szoyer Ilonka. Az ország legbájosabb művésznője szerdán folytatja vendégszerelését a «Lila dominó»-ban. A művész nő az előadás keretében bérletül Verdi operájából a «Bólerót» fogja énekelni, amit a debreczeni közönség bizonyára hálával fog fogadni. Pázmán Ferencz a Népepera művésze szintén részt vesz a «Lila dominó» előadásában. Csütörtökön búcsuzik fölünk M. Szoyer Ilonka és Pázmán Ferencz a

Amde az a kevés, mikor a vész jött: Sohasem hagyja elveszni a hazát!

Tépjünk ki hát a magyar dicsőség multjából egy fényes darabot egy napot: «1848 március 15-ét», amelybe, mint világtörténelmi panorámába nézzünk belé s míg egyfelől gyönyörködjük magunkat, másfelől okuljunk és tisztuljunk: hiszen oly nagy szüksége van mind ezekre a mi csüggedő, megkísértett lelkeinknek.

Minden nagy eseményt, melyet ember idéz elő, megelőz az okos megfontolás, a tervszerű megfontolás, a körültekintő előkészület. A világraszóló 48-49-es eseményeknek is megvoltak a maga előzményei. Évfordulónkat és korszakunkat az előkészítés és végrehajtása, különlegességénél fogva páratlanul és egyedül áll a világtörténelemben; mert ez lényegében ugyanazok hajtották végre, akik előkészítették.

A francia szabadságharcról — mely forradalom volt inkább, mint szabadságharc — az van feljegyezve hogy: «azt a nemzet legelőkelőbb s legműveltebb osztálya készítette elő és a legdurvábbak és legműveltebbek hajtották végre.» Ezzel ellentétben: a magyar szabadságharcot a nemzet legjobbjai készítették elő és azok is hajtották végre. És ha nem lettek volna lelkiállapotban szenvedő, hataloméhes, félművelt tudóskor, elvadult lelki gonoszok, akik szemérmeskedett hazugsággal félrevezették és felbujtották ellenünk a horvát, szerb, oláh és szász nemzetiséget: óh, akkor ma ez a mi or-

szágunk lenne a legszabadabb és legboldogabb ország a világon.

Az oláh, a szerb, a horvát, és valamennyi ellenünk, kizárólag és elvetemült módon felbujtott nép minden szerencsétlenségét és lelki vakságát vezető emberei gonoszságának és romlottságának köszönhetik. Mert mi magyarok ugyanabban a szabadságban, ugyanabban a jogban létezőn ohajtoztuk részesíteni őket, mint amint önösmagunknak kívénltuk. Testvéri szeretettel akartuk velük megosztani a jó- és balszerencsét, melynek bennünket a gondviselés osztályrészesévé tett.

És amikor őseink e haza minden gyermekeinek szebb jövőjéért s jó boldogságáért nagyot s üdvöseit akartak alkotni, akkor a nemzetiségek, ahelyett, hogy velünk az osztrákok ellen, mint közös ellenség ellen testvéri jobbkézlet fogtak volna: ráé hallgattak a bécsi hóhérhatalom bérenceinek sántánánsára és lelkiellen felbujtására s elhitték azt az ocsmári haluzugságot, hogy a magyar nemzet ő ellenük készült, őket akarja megfáradni és bántalmazni. Így történt az meg hogy ezek a nemzetiségek mi ellenünk testvérgyilkos kezét emeltek megfellekdekezve mindenről, amit az erkölcs és becsület parancsol.

A magyar nemzet ilyen hallatlan gonoszságra elkészülve nem volt, de nem is lehetett. Nem tudhatta nem hihette azt, hogy tulajdon testvérei gonosz kezét emelnek ellene.

Mellett érthető ki a keserű szemrehányás színe nagy köllönk: Petőfi Sándor lelkéből e sorokban:

«Te néz, te horvát, német, tót, oláhság
Mit marjérok mindnyájam a magyar?
Töbök, talártól mely ideket védett,
Magyar kezében villogott a kard.
Megosztottuk líveleket híven, ha
A jó szerencse nekünk jót adott,
Félt éveltük mindig a telmeket,
Mit jéllalokra a balsors adott.
Ez most a háló, vétkes vakutérénnyel
Reánk uszít a hálalelő kitérő.
Mohó étvéggyal rohantok meg minke,
Miként a holló a hollóestre száll.
Hollók vagytok ti, undok, éhes hollók,
De a magyar meg nem halottai test.
Nem, Istenemre nem s hajnal ragának
Az égbe a ti véretekkel test.»
Óh! bér sohasé kellett volna a nagy köllönk e vérlázító hadót meginni és bár sohasem kellett volna testvéreink rémtettéről ezt a mégdöbbentő gyászjelentést kiadni!
Mindenkj tudta, hogy a nemzetiségek felállítására osztrák munka.
Gonosz lélekkel így gyilkolték hajomra a magyart!
És vajjon mi jutalmat kapják ezek a felállításított testvérgyilkosok; mivel fizetett nekik az allias lelki hatalom? Semmi egyébbel, mint ut hálálansággal! Mikor a fő-főtestvérgyilkosok bérükért telmentek Bécsbe: ott gonyosan lelakagatták őket és kitéssékelték, mint valami kutya-kat! Ilyen megszegyenítés után semmi sem moshatta le köllönk-lelkükről a testvérgyilkosság rut szennyejt.

Vége következik.

HIREK.

Egy pár évvel ezelőtt

még tisztességes polgárleány volt Mária. Viruló fiatalságával beletemetkezett egyszerű, igénytelen környezetébe s élt eszindesen, megelégedetten. Szívét nem hevitették elérhetetlen vágyak: hírnév, dicsőség, ragyogás, hiszen még nem is ismerte az életet. Minden végga csak egy kis boldog család körben összpontosult, ahol szerényen boldogan, megelégedetten lehet átélni azt a kis időt, amelyet mi, proletárok munka utáni pihenésnek nevezünk. Talán még nem is sejtette azt, hogy ezen kívül is van egy élet, mely posványokkal teli... És mégis megtanulta! A szerelem élarca alatt hozzáértő közölt tiszta, romlatlan szívéhez egy csébitó férfi, elkezdte hitegetni, beszélt neki mély, soha el nem muló szerelemről, a jövendő családi boldogságról, kiszinezte előtte a kettejükre váró boldogságot és a szegény tudatlan leány hitt neki. Odaadta csébitójának mindenét: szívét, becsületét. S mire boldog élmából felébredt, elvesztette mindazt, ami addig drága volt neki. Csébitója, mint ahogy rendesen történni szokott, tovább állt s ő, Mária egyedül állott a világban szegényével, kétségbeesésével. Talán sirt talán kétségbeesett először, de utóljára megvigasztalódott. Az elvesztett helyét egy új töltötte be s aztán — ez már olyan sablonos — jött egy másik, megint egy más... Míg még nem tanulta hogy fiatalsága pénz, drága pénz ér. S akkor midőn ezt megtanulta, jöttek se-regestől. Mint ahogy ez az életben oly sok-szor történni szokott. Lakója lett az éjszakának s mint valami szegény, eltévedt lepke levegygett az elvívgyó férfiak karjába. Egészen a tegnapielőtti napig illetve estig.

A rendőrszemnek ugyanis feltűnt a céltalanul bolyongó leány, igazolásra szólította fel majd — midőn ezt nem tudta megtenni — előállította a központi ügyeletre, ahol az ügyeletes rendőrszűvelő megírta neki a «beutalót», csavargásért.

Igy érkezett el Mária, a szegény Harsányi Mária életének egy új stációjáig, amely után a következő stáció már a börtön... Szomorú tragédia, amely annyira lejártszódik szemünk előtt hogy már nem is találunk benne semmi különöset. Eh, ki is törődne egy szegény proletárleány tragédiájával?

— A Kossuth-dalkör estélye. Tegnap délután 5 órakor tartotta meg a Kossuth-dalkör kurucz-estélyét az Arany Bika szálló dísztermében. Az elegáns közönség szűnültig megtöltötte a hatalmas termet az estélyre, amely fényes erkölcsi és anyagi sikert hozott a dalkörnek s a közönség is mindvégig jól mulatott. Minden szereplés alkalmával óriási tapsvihart aratott Kiss Béla és zenekara, ugyszintén meleg ovációban részesítette a közönség Jánosi Zoltánt aki egynéhány hatásos és hangulatos versét olvasta fel. Nagyon tetszett még a közönségnek a szereplők közül Vass Jolán, ki szépen iskolázott hangjával ért el nagy sikert. A Kossuth-dalkör kurucz dalai szűntén óriási tapsvihart arattak. Szavallatával tűnt ki és vi-vott ki magának lelkes, meleg ünneplést Kolozsvéry Kiss László. Az estély-kimagasló pontjai természetesen Borbély Lili énekszámai voltak, kit szűnni nem akaró tapsviharral jutalmazott a hálás közönség.

«Böregé» operettben. A művészno egyik legjobb szerepét játsza el bucsuja alkalmával. Pázmán Ferencz Eiserstein szerepét fogja játszani, amelylyel a külföldön is rendkívüli sikereket aratott.

A Farkas. Molnár Ferencz nagyhatásu játékka kerül kedden, f. hó 18-én színre. Az előadás, dacára a nagyhéinek és Szoyer-estéknek feltűnően nagy mérvben mutatkozik. Mint értesülünk, az előadást Beöthy László, a Király- és Magyar-színház igazgatósága is megnézi hogy a társulat művészi erői személyes tapasztalat után megismerje.

— A vidéki színházak önálló műsora. — Sas Ede, mint Nagyváradi törv. hat. joggal felruházott törvényhatóságának tagja, tegnap indítványt nyújtott be Nagyváradi tanácsához, amelyben ajánlja hogy írjon fel a város a közoktatásügyi kormányhoz, hogy a magyar drámairodalom fejlesztése, a vidéki színházok jelentőségének emelése az önálló eredeti műsor megteremtése érdekében vegyen fel a kormány a költségvetésbe 100.000 koronát azaz a rendeltetéssel, hogy az 10—20 vidéki város színháza közt felosztatván, azok akár pályadíjakat tüzzenek ki, akár megbízásokat adjanak eredeti művek írására.

„APOLLO“ mozgó színház

Plac- és Miklós-u. sarok. Igazgató: Deési Alfréd. Folytonos bemenet. Telefon 762.

Nagysikerű udjongság.

Az asszonybeesület. Dráma 3 felv. Főszereplő: Edít Psylander a híres dán színésznő.

Susanne Grandais játsza a főszerepet az **Ur és szolgál** című vigjátéknak.

Pathé Hírado Multheti világesemények. És a remek kisor műsor!

A kezdődő söridény

alkalmával
A NAGYMIHÁLYI SÖR és MALÁTACYÁR RT.
debreczeni főraktára.

megnagyobbított üzemével kőbányai mintára főzött hordós és mindig friss tejtésű üveges sörreivel áll a t. közönség rendelkezésére. Előzékeny és pontos kiszolgálásról gondoskodik:

FISCHBEIN JENŐ DEBRECZEN, Hatvan-utca 30. Telefon: 1051. szám.

Forman

nátha ellen

Hatása meglepő! Szelencze ára 40 fillér

Figyelem! Csalódásig hasonló csomagolásban sok teljesen értéktelen utánzat van forgalomban. Kérjünk határozottan Formant.

Márciusi ünnepély az izr. elemi iskolában

A debreczeni statuskvó izr. elemi iskola szép ünnepélylyel áldozott március 15. emlékének. A szombati ünnep miatt vasárnap tartottak iskolai ünnepélyt, melyen Róth József és Lippe József tanítók a fiúiskolában, Lusztig Szeréna kisasszony a leányiskolában ismertették a nagy nap jelentőségét. Sajó Imre, Róth Sándor, Bardócz Rózi, Ehrenfeld Olga és még több növendék hazafias verseket szavalt, az iskolai énekkar pedig a Talpra magyart és a Hymnust énekelte el.

— A Szabad Iskola utolsó előadása. Holnap, kedden dr. Spitz Lipót ügyvéd, a debreczeni Zenekedvelők Körének titkára «Bayreuth és Wagner-kultusz» címmel tart érdekes, vetített képekkel kísért zenei előadást, melynek a vázlatla következő: Wagner művészi egyénisége. Wagner Bayreuthban. A Wagner-kultusz. Az előadás, mely méltó zárókéve lesz a Szabad Iskola e félévi működésének, este 6 órakor az Ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1—c. II. em.) kezdődik s teljesen ingyenes.

— Megrugta a ló. Sövégyó József 32 éves boltiszolga tegnap délután két órakor a Hatvan-utca 11.H számú ház udvarán lójáratással foglalkozott. A ló rugós természetű volt és Sövégyót mellén s a homlokán megrugta. Sérülésével a kórházba szállították.

— Belérés a magtárba. Hosszupályiból jelentő tudósítónk: Vakmerő betörés történt Hajdubagason e hó 15-re virradó éjjelen. Ismeretlen tettesek betörték Kozák József ottani lakos magtárába és 10 zsák árpát elloptak. A csendőrség a nyomozást folyamatba tette a melynek máris meg lett az eredménye, amennyiben a tettesek Józsa Lajos, Bakos Bernát és Faragó Sándor személyében a csendőrség kezébe kerültek. Kihallgatásuk során beismerték a terhükre rótt bűncselekmény elkövetését mire a csendőrség az iratokat áttette a debreczeni kir. ügyészséghez, mely a további eljárás iránt megtette a lépéseket.

— Halála laposta a bika. Bácsalmás községtől néhény kilométernyire levő puztán a napokban megvadult egy bika amely megtámadta Gulyás Jánost, szarvára kapta és a levegőbe dobta s mikor a földre esett, halálra gázolta. A bika felöklelte a gulyás feleségét is s veszélyes helyzetéből a kiáltásaira összehűtött emberek mentették ki az asszonyt.

— Szilassy Etel kalandja. Érdekes eseményt írnak a tácska lapok a debreczeni színház egyik volt bájos művésznőjéről, Szilassy Etelről, aki, mint ismeretes is, most a szabadkai színház tagja. Az esemény főhőse természetesen Szilassy Etel, a mellekszerelője pedig vajami ismeretlen ur, aki történetesen örülten beleszeretett a bájos színésznőbe és dacára annak, hogy felesége van, ráíratta Szilassyra az összes vagyonát. A feleség azonban természetesen nem hagyta ennyibe a dolgot, hanem elment a művésznőhöz, könyörögni a férjéért és az elvesztett boldogságért, mire a művésznő a vagyont a férjvel együtt lábai elé dobta és büszkén otthagya a «megtört» házaspárt. Ez óta má: csaknem egy év telt el s az ismeretlen ur azóta nem hallatott magáról. Most azonban ujra eszébe jutott Szilassy s egy levelet írt feleségének, hogy megölje Szilassy Etelt is, meg magát is és leutazott Szabadkára. A színházban vett egy páholyt és már kivette a revolvert, hogy lelője a színpadon táncoló Szilassyt mikor felesége berohant oda s mindent megakadályozott. Az ismeretlen urat szanatóriumba vitték.

A bor dugósza. A dugósza a boron egy gombafajta okozza, mely a dugón fészkel. Ezek az Aspergillusniger és Penicillium glaucum melyek a dugókon a sárga színt okozzák. Már a fém hatol a gomba a dugóba és foltokat okoz az anyagon. Jól tesszük, ha a pincegazdaságban ilyen sárga foltu dugókat nem használunk, mert nem arjndenkor sikerül forrzás által a gombákat elpusztítani. A dugók főzése nem ajánlatos, mivel ezáltal a dugó rostjai szétmállanak és később a dugó üvegben kemény és törékeny lesz.

Talált nő kabát. Vasárnap délután a Simonffy-utcán egy nő elfűtő találtatott. Igazolult tulajdonosa a rendőrségnél étvetheti.

Rajlavestett a tyuklopáson. Pap István debreczeni lakos vasárnap éjjel 11 órakor Suba Sándor Hadházi-utca 16. sz. alatt levő lakásának udvarán a tyukból négy darab tyukot emelt ki. A tulajdonos azonban észrevette és Pap Istvánt feljelentette a rendőrségen ahol ellene az eljárást megindítják.

A Debreczenvárosi Takarékpénztár r-t. üzlethelyisége Piacz-utca 42 szám alatt azonnal kiadó. Értekezhetni Dr. Polgár Dániel irodájában ugyanott.

U J D E B R E C Z E N

Március 15-én

uj előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjesztések ismerősök körében az „Uj Debreczen“-t. Szerezzenek minél több uj előfizetést, hogy annál szélesebb körben terjeszthesük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen“-re új előfizetést gyűjt egész évre, annak állandóan ingyen küldjük lapunkat.

Modern és a legjobb

VILLAMOS

berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Hirdessen

az „UJ DEBRECZEN“-ben,

Debreczen város egyetlen valóban független ellenzéki lapjában.

!! Olcsó hirdetések !!

Legujabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Népgyűlés a Vigadóban

Tegnap délután 3 órakor a Vigadó nagytermében nagy népgyűlést tartott a budapesti ellenzéki polgárság. A gyűlést Justh Gyula nyitotta meg, ki beszédében felszólította a jelenlevőket hogy tegyenek mindannyian fogadalmat hogy a küzdelmet nem fogják feladni, amíg a nagy, magasztos cél elérve nincs. Utána Springer Ferencz dr., a Ferenczváros újonnan megválasztott képviselője emelkedett szólásra és oly tüzzel beszélt, hogy a jelenlevő rendőrtanácsos betiltotta neki a további beszédet mire a tömeg úgy felzudult, hogy Justh és Apponyi alig bírták lecsillapítani és a rendet helyreállítani. Beszédet tartottak még: Apponyi, Zichy Aladár gróf, Vázsonyi Vilmos és Buchinger Manó. A tömeg a gyűlés után a Vigadótól a Petőfi-szoborhoz vonult.

Távozik a kormány.

Budapest, március 17. A Budapesti (Abendblatt) mai számában megbízható értesülések nyomán cikket közöl, mely szerint Deésy Zoltán tárgyalást folytatott Khuen-Héderváry Károly gróffal a parlamenti béke helyreállítása érdekében. A cikk szerint a kompromisszum létrejött mely szerint Tisza és Lukács távoznak, a többség a további alkotmányesértésektől távol tartja magát illetve nem követ el több alkotmányesértést, a házszabályokat okvetlenül revideálják, de ezt csak a költségvetés tárgyalása után léptetik életbe, a parlamenti öröset okvetlenül eltörlik, ezen feltételekkel szemben a véderőt törvényesnek ismerik el.

Justh nyilatkozata.

Budapest, március 17. Justh Gyula ma kijelentette egy újságíró előtt, hogy a választójogi javaslatot fölíttlenül meg kell semmisíteni, különben ha a kormány marad 1915-ig akkor egész addig fognak harcolni.

Meggyilkolt pékmeszter.

Temesvár, március 17. Az éjjel ismeretlen tettesek két ütessel meggyilkolták Kruics Sztóján gazdag pékmeszter. A nyomozás alkalmával megállapítást nyert, hogy rablógyilkosság történt. A tetteseket nyomozzák.

Számosz a görögöké.

Athén, március 17. A görögök ma elfoglalták Szamos szigetét. A lelkesedés óriási.

Fellázadt bolgár hadosztály.

London március 17. Egy egész bolgár hadosztály fellázadt és követelik, hogy bosszúcsásák őket haza szántani. A hadvezetőségben nagy az ijedség.

Justh Gyula Tornyan.

Budapest, március 17. Justh Gyula ma a húsvéti ünnepek elöltésére Tornyára, birtokára utazott.

Rémes rablógyilkosság.

Székesfehérvár, március 17. Ma a külváros egy mellékutcáján egy uriasan öltözött emberhullájára akadtak. Megállapították, hogy rablógyilkosság történt s az áldozat Hermer György, a Hecht-bankhoz egyik utazója. A nyomozás folyik.

Rituális vád.

Prága, március 17. Kuljn nevű községben eltűnt egy cselédleány, névszerint Pavlik Mária, aki egy ottani zsidó családnál, Veiszbergeréknél szolgált. Miután az eltűnés nagyon titokzatos volt, az antiszemiték mindjárt rituális gyilkosságra gondoltak s lázongva követelték a vizsgélat megindítását. Erélyes fellépésükre ez meg is indult, melynek során megállapították, hogy szó sincs rituális gyilkosságról, hanem egy katolikus képlán szöktette meg a lányt. A vizsgélat most nagy erélyvel folyik tovább, hogy fényt derítsenek a titokzatos ügyre.

Labdarugó mérkőzések.

A nagyerdei sport-téren.

DKASE—NYSC: 8:0, DKASE. javára. — DTE —NAC: 4:1 DTE. javára.

Vasárnap délután játszott a debreczeni Nyomdász Sport Club a nagyerdei sporttéren. Ami a játékot illeti, igazán szólva, rossz volt. Tekintve a DKASE. mostani jó formáját, más eredményt vártunk.

A csapatban a játékosokat sorba megemlíteni szükségtelen mert nem egyes játékosok rossz formája hanem az egész csapat egyenetlensége miatt történt az, hogy minden egyes játékosnak elment a kedve a játéktól és így azt az eredményt, amit várt, elérni nem tudta.

Ne feledjük el, hogy a «Nyomdász Sport Club igazán nem várt jó formájukkal és igazi odaadással s ambícióval játszva, megmutatták azt, hogy egyetértéssel és szófogadással el tudják érni azt, amire nem is számítottak. — Ezért megérdemlik azt, hogy dicsérettel kiemeljük őket.

Végül azt kell még megemlítenünk, hogy a két csapat között az egyenetlenség, sajnos, nem gyakran ugyan de mégis előfordult, de ezt nem a csapatbeli játékosok, hanem a bíró idézte elő.

A két csapatnak egymással való játék meg lehetős volt; az egyik csapatban — DKASE-ben — Juhász és Markovics érdemelnek említést, a másikban — a Nyomdász Sport Clubban — Szabó, a kapus és a csejterhalf váltak ki.

A bíró sipja egy veszélyes lövést mentett meg a nyomdászoknak és ezzel a mérkőzés véget ért.

A DKASE. mérkőzése után fél négy órakor játszott a DTE. és a NAC. igen szép eredménygel, amit a debreczeni község nem is várt.

Méltán megérdemlik az elismerést. Eredmény 4—1 volt.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. sz.

CSARNOK

Egy szív története.

Regény

Irtá: F. H. Budnét.

7.

Szép, magas, ebben a kis szobában még nyúlakabb; a termete tökéletes, a feje a vállából kifogástalanul emelkedik ki. Kerek, fehér homloka, melyre kedvesen hajlanak rá bodor fürtjei, remek, remek! S a szemek! Óh, a szemek olyan szelídek, nagyok és mélyesek! Ha más szépsége nem is lett volna ennek a leánynak, mint ezek a szemek, a színháznál megért volna isten tudja mennyit!

— Szeretném tudni, vajon kacérkodnak-e a szemek a páholyokban ülő férfakkal? — gondolta Framleigh.

— Igen... én... azt hiszem... igen, tudok valakit, aki elvállalhatná a szerepet. — mondta és kétségbeesetten iparkodott úgy mutatkozni, mintha nem is törődne a dologgal. — Az öreg Buxtonnál van az a leány és igen kedvesen játszik. Pemberton a neve. Talán szerződhetnék a szerepre?

— A csinos Polly? — kiállította egy unalmas, vén piperőc. — Engem ucsse, azt meg kell szerezni az előadásra. A csinos Polly kirántja az egész társaságot a hírből és nem akad el egyszer sem.

Pomphrey asszony elővette jegyzőkönyvét és íróját.

— Mi a címe? — kérdezte. — Hol találom meg ezt a hölgyet? Fölirom a címét s délután meglátogatom.

Csakugyan meg is látogatta Pollyt. Otthon lelte s néhány szóval rábirta Pollyt, hogy ez elvállalja a szerepet.

Ez estélyen tehát Polly a kis színpadon látta magát, a rózsaszínű függöny előtt. A közönség persze viharos tapsokkal fogadta, mert menten beleszeretett a Polly ártatlan arcába és bajos alakjába.

De Pomphrey asszony estélyének nem e rézével van dolgunk. Az előadás után történt eseményekkel foglalkozunk: mikor már közönség és színészek együtt voltak a szalonban s tréfáltak, nevetgéltek, hizelegtek, bókoltak, udvaroltak, pajkoskodtak, rosszalkodtak. Ekkor „müködött” Polly igazán. A színpadon csodáiták azok, akik Pomphrey asszony estélyén részt vettek. De mit csinálnak vele a kulisszákön kívül? Polly nem közölök való volt. Egész másfajta teremtés volt; másként élt, másként gondolkodott. Csinos, fiatal teremtés: ezt látta mindenki. De vajon ninesenek-e csinos, fiatal teremtesek, akik bizony nem valók ebbe a társaságba?

A társaság ugyan nem haragudott Pollyra, legalább az egész társaság. Nem. De nem volt-e kinns Pollyra már csak az is, hogy érezte, hogy nem tudják, mihez fogjanak vele. Talán nem lett volna szabad, hogy a kis gerlice a varjak között maradjon! De még ostobácska volt ahhoz, hogy ezt belássa.

Először esett meg, hogy az előkelő világ hölgyeivel összekerült és úgy hitte, hogy a bálon és a finom emberek társaságában, kitűnő vacsoráinál, éppen oly jól fog mulatni, mint Angelika vacsoráinál és az azt követő kis táncban.

De ah! nemsokára felnyiták szemek! Ott állt festői színpadi jelmezében: ezüsttel himzett kékbokkát ruhában, rizs poros hajjal és ezüstvarratos kék cipővel, mert a színészek kénytelenek voltak jelmezüket egész este viselni.

Pomphrey asszony ugyan igen nyájas volt irányában, de a csinos Polly, a maga éles eszével, egy félóra alatt belátta, hogy ebben az előkelő társaságban mi dolga sincs s viszont azoknak sem veje.

Folytatjuk.

A szerkesztésért felelős: a lapkiadónos.

MAGYAR-HORVAT TENGERI GŐZHALÓZÁS R. T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Cateinovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3—6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2—3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösek közvetlen esakozásában közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a saajóllomáig és onnan közlekednek. Ugyanígy Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal esakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, háifűtéssel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi mezejegyiroda, Budapest (V. Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókrodái.

A szép haj

nagy dísz és ékeség. A gondozatlan haj visszataszítóan hat, miért is ajánlatos, hogy már a legkorábbi ifjúkorban kezdjék meg a haj rendszeres tisztítását és gondozását.

**Fekete fej
tegyé
számpunnal.**

a mely a fejbőr és haj minden kiválasztását előtávolítja s a hajat a legkedvezőbb öreg korig dúsán és ténylesen megőrzi. A ritkas hajat is tömörnek, dúsának mutatja. Az a siker, a melyet a mindenütt ismert és kedvelt **fehér-számpun** a fekete fejjel napról-napra terjed, abból is megállapítható, hogy egész sor kétes értékű utánszert hozhat forgalomba, a mi miatt vásárlásnál különös gondossággal kell válogatni a mellékelt védőjegyre. **fehér-számpun** a fekete fejjel enyhe, teljesen ártalmatlan készítmény, míg a vizsgálatok szerint az utánszertek gyakran ártalmas anyagokat tartalmaznak és így a haj racionális gondozása helyett csupán csomagocskákban 30 fillért kapható minden gyógyszer-tárban, drogériában, illatszert- és szappanüzletben és fodrászoknál is. A hol nincs meg az eredeti preparátum, vagy hamisítványt kínálnak helyette, ott forduljanak a **főraktárhoz:**

Párisi Parfém, Budapest, VI., Mózsa-utca 12.
a honnan közölni fogják a legközelebbi elrusító címét vagy 240 kor. előzetes beutildése ellenében bérmentesen küldenek 3 **csomagocskát**. Utánvetellel való küldésnél 85 fillérrel több.

Hans Schwarzkopf, G. m. b. H. Berlin N. 37.

25000 óra

1 drb kor. 250.

Legújabb párisi fezon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 250, 2 óra kor. 480, 5 óra kor. 1130. Egy legújabb fezonu párisi aranyozott lánc 50 fillér, — lánc kor. 125. **Kooskázat kizárva. Nem teljesséért a pénz vissza.**

Utánvét mellett szállít azóra áruhoz.

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelgasse 782-5-8

Egy okos fej

elsajátítja azon vivmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindenemü süteményeket és tésztaikat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek esontot képző, nagyszerű és olcsó utófeledelt nyut.

Dr. Oetker vanílicukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és créme vaníliázására szolgál és teljesen pótolja a drága vanília esővet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanília-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyé.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Fővárosi hölgyek legkedvezőbb szépség- a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arccrème és mert hirneves vegyészek állítása szerint ez a **legjobb és teljesen ártalmatlan arcszépítő és finomító**. A Margit-crème a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. **Éár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szepők, májfoltok és mindenemü kitérésok.** A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépi az arcot, hanem ápolja és megővja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánszertektől és hamisítványoktól óvakodjunk! **Kapható az egész világon. Tételje 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 K. 20 f.**

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEKEN Gyógyszerész, ARAD

KAPHATÓ: Debreczenben Balasz Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Josa és Jóna drog., Mihalevics Jené, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szabolcsán Baróc Zsigmond H-Szabolcsán Bercsy Géber Gyógytárakban.

Zongorák, pianinók

elsőrendűek, ujak: 700—2000 koronáig; angol mechanikával, kereszt-hurok, hárfapédállal. Ajánlatok: 300, 400, 500, 600, 700 koronáig. vásárolhatók és cserélhetők.

Ócska zongorákat és pianinókat átserelők ujakra. Mindenféle átalakításokat, javításokat, hangolásokot jótállással vállalok.

Kernács zongorakészítő nagy telepei

BUDAPEST. Fióküzlet: Kálmán-tér 6.

Főüzlet:

Szerencsén u. 33. az „Opera” közel ben

Hiday:

MÁRCIUS 18.

MÁRCIUS 18

UJDEBRECZE

7

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készítettnek.
Szedőgép.   Telefon 412.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZEKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsöléseszköz, köszvény, csusz és a meghűlés egyh következményeinek legismertebb nepszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

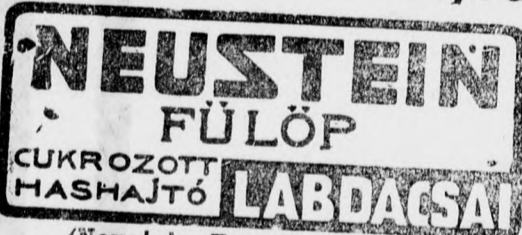
Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozásart és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

és. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Legelőzőbb és legjobb hatásu

Hashajtó

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmúja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkatrész től, a legjobb sikerrel használják a legtöbb bántalmánál, könnyű székletet szerezni egy vertisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzéseire, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. egy tekeres 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzattól óvakodjunk

„Neustein Fülöp hashajtó pilulái!” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szeut Lipót védjegy a Fihilip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kel lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,

Sz.- Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Kubek Sándor Mihalovits J., Muraközy László, Arany J. gyógyszerészeknél.

MEZŐ ARMIN

épüleifa, deszka és cserépkereskedése Wesseléggyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gözmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Debreczen Darabos-utca 7. Typographi szerzőgépén szedve.

Apró hirdetések.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Adám órás és ékszerész-nél Debreczen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavitások legolcsóbban eszközöltetnek.

VARRÓGÉP Singer-féle, 240 koronás, egész új női ruha varrógép eladó. Bővebbet a kiadóban,

Levelezés.

URIASSZONY fess, fiatal, megismerkedne uriemberral, ki némileg támogatná. Levél: „Fekete szem” címmel a kiadóba (Továbbításhoz bélyeg csatolandó. Kiadó]

FELESÉGÜL venne vidéki, 37 éves, független ember, intelligensebb, tisztaság szerető, békés természetű nőt, habár vagyontalan is.

Husvételi bárány

150 drb hizlalt tejes bárány eladó

a gróf Stubenberg József ur érmi-hályfalvai uradalmában.

Gyomorgörcs, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkítünőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPP

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő gyógyszerházában Debreczen.

BLATTNER GYULA

1801 óta fennálló, most tetemesen megnagyobbított épületüvegezési és képkerevezési

VÁLLALATÁI

március havában Piac-u. 69. sz. alól

PIAC-U. 89, ALÁ

saját házába, a Royal szállodával szembe

!HELYEZI ÁT!

RAWOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselete: Budapest, V., Bathory-utca 18

Szabad. túlhevített gőzű LOKOMOBILOK

Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig bármely gyártólép legelőnyösebb üzemgépe

